

Wizyta delegacji Ministerstwa Kultury Republiki Węgierskiej

Geniusze nie rodzą się na kamieniu

W dniach 25 i 26 listopada przebywała na Podkarpaciu delegacja Ministerstwa Kultury Republiki Węgierskiej z Wiceminister Erika Koncz. Delegacji towarzyszył dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie Attila Szalai.

Celem wizyty był krótki rekonasans związany z miejscami pamięci wielkiego węgierskiego poety Balinta Balassiego. Delegacja odwiedziła Nowy Żmigród, Rymanów

resowanie Ministerstwa Kultury Republiki Węgierskiej jest skierowane do miejsc poświęconych jego pamięci. Węgrzy są dumni ze swego genialnego poety, dzielnego żoł-

lecia czekały Węgry na poetyckiego geniusza. Jak wiadomo jednak, geniusze nie rodzą się na kamieniu. Był osobowością wielce skomplikowaną, na miarę czasów, w których żył. Wręcz genialnie scharakteryzował Balassiego Antal Szerb: „Swoista mozaika średniowiecza i humanizmu, tureckiej zawieruchy i dworu, żołnierskiego grubiaństwa i wzniosłej, wzlatującej ekstatycznie ku śmierci religijności, wiecznego węgierskiego piniactwa i europejskiej oglady, miłości niebiańskiej i ziemskiej - oto los tego błędnego rycerza”. Wiemy, że w 1570 roku przebywał wraz z całą rodziną na zamku „Kamieniec” w Odrzykoniu, w kalwińskim Rymanowie u Jana Sienieńskiego i w Żmigrodzie nad Wisłoką.

Stowarzyszenie „Portius” było organizatorem programu wizyty delegacji węgierskiej w naszych stronach. W Nowym Żmigrodzie, przy tablicy Balinta Balassiego umieszczonej na ścianie frontowej tamtejszego Liceum, węgierską ministerialną delegację przywitał w imieniu stowarzyszenia Prezes **Zbigniew Ungeheuer** oraz rzeźbiarz **Maciej Syrek** i poeta **Wacław Turek**. Urząd Gminy Nowy Żmigród reprezentował m.in. Dyrektor G.O.K. **Jerzy Dębiec** i Dyrektor Liceum. Delegacja złożyła również kwiaty na cmentarzu, gdzie leżą węgierscy żołnierze polegli w operacji gorlickiej w czasie I wojny światowej.

Liceum w Rymanowie było kolejnym punktem poświęconym Balassiemu. Złożono kwiaty pod tablicą poświęconą temu poecie. Po rozmowie z dyrektorami Liceum i Zespołu Szkół, Węgrzy zwiedzili Rymanów Zdrój.

Ważnym miejscem, na które czekała Wiceminister **Erika Koncz**, było zamczysko „Kamieniec”. Delegację przy bramie zamkowej powitał kustosz zamku, członek stowarzyszenia „Portius” **Andrzej Kolder**. Przedstawił krótką historię „Kamienca” z uwzględnieniem jego związków z Węgrami, a szczególnie z Balintem (Walentym) Balassim. Po złożeniu kwiatów pod tablicą Balassiego i zwiedzeniu obiektu wszyscy Węgrzy otrzymali tomiki poezji „Złoto Aszu”, zbiór wierszy znanych poetów Podkarpacia w języku polskim i węgierskim, a Wiceminister Erika Koncz - odlaną w brązie płaskorzeźbę gen. Bema autorstwa **Macieja Syrka**.

Po wizycie na zamku, który jest jakby najważniejszym ogniwem łączącym wszystkie miejsca pobytu Balassiego w naszym regionie, goście udali się na spotkanie z Władzami Miasta Krosna. Spotkanie odbyło się w Sali Posiedzeń Rady Mia-

sta Krosna przy ul. Staszica.

W imieniu Urzędu Miasta Krosna ministerialną delegację przywitał Prezydent **Bronisław Baran**. Podczas blisko godzinnej wizyty goście zostali zapoznani z dotychczasowymi osiągnięciami Urzędu Miasta Krosna i Stowarzyszenia „Portius” w zakresie nawiązywania z Węgrami kontaktów kulturalnych i wspólnych przedsięwzięć gospodarczych. Wysoko oceniono działalność Stowarzyszenia „Portius”, dzięki któremu zrealizowano w roku bieżącym dwa bardzo ważne wydarzenia kulturalne: „Dni Kultury Węgierskiej w Krośnie” i „Święto Wina Węgierskiego im. Roberta Wojciecha Portiusa w Krośnie”. Zaprezentowano wspaniałą projekcję multimedialną przełomczy obrazujących te pamiętne uroczystości.

Wiceminister Erika Koncz w imieniu Rządu Republiki Węgierskiej podziękowała za dotychczasowe inicjatywy miasta Krosna i obiecała, że nasze miasto zostanie szczególnie wyróżnione w przyszłorocznych wielkich wydarzeniach kulturalnych, jakie będą organizowane na Węgrzech i za granicą z okazji „Roku Balinta Balassiego”. „Chcemy - powiedziała - aby przedstawić tę postać jako symbol Zjednoczonej Europy. On znał osiem języków, kształcił się, mieszkał i tworzył w różnych krajach naszego kontynentu”.

Mamy nadzieję, że tablice poświęcone Balassiemu oraz międzynarodowe uroczystości związane z jego postacią przyczynią się do promocji naszego miasta Krosna i regionu.

Zbigniew Ungeheuer

Delegacja węgierska na zamku Kamieniec

Fot. W. Turek

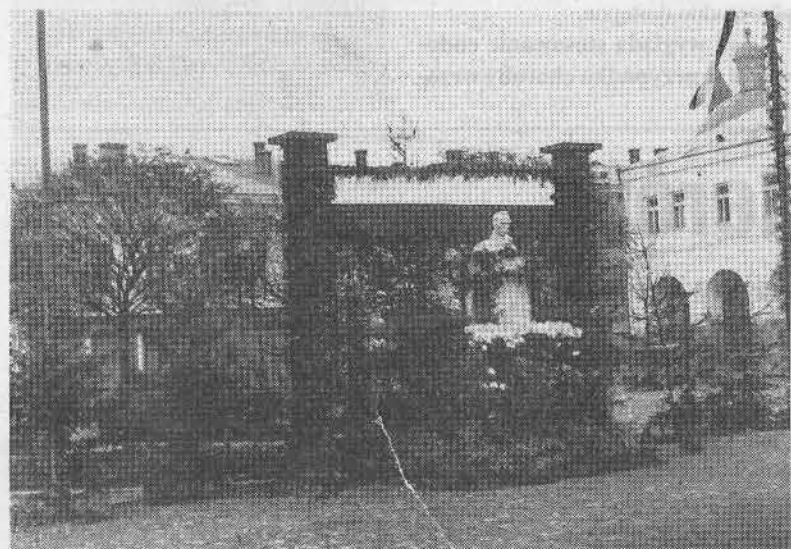
o zamek „Kamieniec”, gdzie złożyła wieńce pod tablicami poświęconymi Balassiemu. Tablice te odsłonięto w maju br. z inicjatywy stowarzyszenia „Portius” w trakcie „Dni Kultury Węgierskiej w Krośnie”.

Rok 2004 będzie rokiem szczególnie ważnym dla kultury bratnich Węgier. Został on określony jako „Rok Balinta Balassiego”, zatem zainte-

nięrze i przystojnego szlachcica, obiektu westchnień wielu kobiet tamtej epoki. Pragną zorganizować cykl imprez kulturalnych związanych z jego twórczością literacką w klimacie czasu, w którym żył.

Balint Balassi (1554-1594) to największy obok Kochanowskiego poeta renesansu w Europie Środkowej. Pierwszy wybitny poeta piszący w języku węgierskim. Całe stu-

Piłsudski na krośnieńskim rynku

Uroczystości 11 listopada 1938 r.

Zdjęcie wykonał **Alfred Jan Kolder** (architekt, budowniczy miejski). Jak widać w Krośnie dzień 11 listopada obchodzony niezwykle uroczysto. Autor zdjęcia jest projektantem pomnika niepodległości przy ul. Powstańców Warszawskich w naszym mieście

Z poważaniem Z. Ungeheuer

Przed tablicą Balinta Balassiego

Fot. W. Turek

Wiceminister Erika Koncz, Bronisław Baran oraz Attila Szalai dyr. Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie

Fot. W. Turek